

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.05.2023 № 552

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 липня 2023 р.
за № 1155/40211

Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти

{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки
[№ 843 від 11.07.2023](#)}

Відповідно до [абзацу тридцятого](#) частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», [підпунктів 5 і 26](#) пункту 4, [пункту 8](#) Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити [Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти](#), що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, [наказ Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522](#) «Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167.
3. Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти (Єресько О.) забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відмітку у справах архіву.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

О. Лісовий

ПОГОДЖЕНО: Голова Державної регуляторної служби України Президент Національної академії педагогічних наук України	О. Кучер В. Кремень
	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки 12 травня 2023 року № 552
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07 липня 2023 р. за № 1155/40211

ПОЛОЖЕННЯ про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти

I. Загальна частина

1. Це Положення визначає порядок здійснення інноваційної діяльності у закладах дошкільної, загальної середньої, спеціалізованої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти (далі - заклади освіти).

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

автор ініціативи - фізична та/або юридична особа, яка виступає з пропозицією та науково обґрунтованою гіпотезою, що є підставою для проведення експерименту або реалізації проекту;

авторська освітня система - авторський комплекс експериментально перевіреного навчального, навчально-методичного та технологічного забезпечення з доведеною ефективністю підвищення якості освітнього процесу;

авторський заклад освіти - заклад освіти з високим рівнем розвитку інноваційного потенціалу як необхідної передумови і результату саморозвитку його конкурентоздатності, який відрізняється від інших закладів освіти наявністю оригінальної експериментально перевіреної авторської концепції, механізмом реалізації якої є відповідна педагогічна система, що забезпечує стабільні позитивні результати діяльності;

апробація - діяльність із перевірки результатів прикладних наукових досліджень у закладах освіти;

експериментальний заклад - заклад освіти, на базі якого проводиться педагогічний експеримент (далі - експеримент) або інноваційний освітній проєкт (далі - проєкт) задля розроблення й апробації ефективності освітньої інновації;

інноваційна діяльність у сфері освіти - діяльність, що спрямована на розроблення й використання у сфері освіти результатів наукових досліджень та розробок;

інноваційний освітній продукт - результат реалізації інноваційного освітнього проекту, експериментальної роботи закладів освіти, що виступає об'єктом інтелектуальної власності суб'єктів інноваційної діяльності;

інноваційний освітній проєкт (далі - проєкт) - система інноваційної діяльності, що передбачає використання експерименту як одного з методів реалізації проєкту задля розроблення й використання у масовій практиці інноваційного освітнього продукту;

освітні інновації - новостворені (застосовані) або вдосконалені освітні, навчальні, виховні, психолого-педагогічні та управлінські моделі, технології, методи, що підвищують якість, результативність та ефективність освітньої діяльності, змінюють результати освітнього процесу, створюючи при цьому удосконалені чи нові: освітні, дидактичні, виховні системи; зміст освіти; освітні, педагогічні технології; методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання; технології управління закладом освіти, системою освіти.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України [«Про освіту»](#), [«Про дошкільну освіту»](#), [«Про повну загальну середню освіту»](#), [«Про позашкільну освіту»](#), [«Про професійну \(професійно-технічну\) освіту»](#), [«Про інноваційну діяльність»](#), [«Про авторське право і суміжні права»](#).

3. Основною метою інноваційної діяльності у сфері освіти (далі - інноваційна діяльність) є підвищення якості освітнього процесу шляхом створення (вдосконалення) освітніх, навчальних, виховних, психолого-педагогічних та управлінських моделей, технологій проведення експерименту або реалізації проєкту (далі - експерименту/проєкту).

4. До предмета інноваційної діяльності належать: нові емпіричні та/або теоретичні знання, освітній процес, педагогічні, дидактичні, виховні, управлінські системи та моделі, авторські моделі, програми і проєкти, які поліпшують якість освіти, результативність та ефективність освітньої діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти загалом.

5. Суб'єктами інноваційної діяльності є фізичні та юридичні особи: педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів освіти, наукові працівники, працівники органів управління у сфері освіти; заклади освіти, наукові установи, підприємства, установи та організації, що надають освітні послуги.

Суб'єкти інноваційної діяльності мають дотримуватись принципів академічної доброчесності.

6. Інноваційна діяльність реалізується шляхом проведення експерименту/проєкту на базі експериментальних закладів на всеукраїнському або регіональному рівнях.

Експеримент проводиться на базі одного експериментального закладу, проєкт реалізується на базі декількох експериментальних закладів.

7. Інноваційна діяльність передбачає розроблення та використання:

нових освітніх моделей, навчальних, виховних, управлінських систем;

базового компонента дошкільної освіти, інваріантної та варіативної складової змісту загальної середньої освіти, загальнодержавного компонента змісту професійної (професійно-технічної) освіти, змісту спеціалізованої та змісту позашкільної освіти;

освітніх технологій, форм, методів, прийомів і засобів навчання, виховання та управління освітою;

науково-методичного, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу в закладах освіти;

систем, технологій, форм і методів підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

форм і засобів співпраці з органами управління у сфері освіти, адміністрацією закладів освіти, педагогічними працівниками, науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти та батьками (особами, що їх замінюють); технологій взаємодії з інститутами громадянського суспільства, врахування та формування громадської думки щодо інноваційних змін у сфері освіти.

8. Умовами здійснення інноваційної діяльності є:

дотримання законодавства України, вимог відповідних державних стандартів освіти;

наявність відповідного ресурсного забезпечення та ефективне його використання;

погодження учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти у здійсненні інноваційної діяльності на добровільній основі.

9. Строк проведення експерименту/проєкту - до п'яти років.

10. Нормативно-правове регулювання, організацію та координування інноваційної діяльності на всеукраїнському рівні здійснює МОН.

Організаційно-методичне забезпечення проведення експерименту/проєкту на всеукраїнському рівні здійснює Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (далі - ІМЗО).

11. Органи управління у сфері освіти Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до цього Положення розробляють умови проведення експерименту/проєкту на регіональному рівні.

12. За умови успішної апробації авторської педагогічної ідеї (ініціативи) заклад освіти визнається як Авторський заклад освіти, а у разі апробації у кількох (не менше п'яти) закладах освіти - Авторська освітня система у порядку, визначеному пунктом 1 розділу III цього Положення.

II. Порядок проведення експерименту/проєкту

1. З пропозицією щодо проведення експерименту/проєкту виступає автор ініціативи, що має намір запропонувати нові освітні ідеї, педагогічні та управлінські технології, вдосконалити освітню діяльність закладів освіти.

2. Заявка на проведення експерименту/проєкту включає: опис основних ідей, актуальність, об'єкт, предмет, мету, гіпотезу, завдання, теоретико-методологічну основу, базу проведення експерименту/проєкту (перелік закладів освіти), методи дослідження, наукову новизну, практичне значення експерименту/проєкту; визначення етапів та термінів його проведення, очікуваних результатів; інформацію про автора ініціативи / наукового(их) керівника(ів), пропозиції до складу науково-консультативної ради проведення експерименту/проєкту (далі - науково-консультативна рада).

Програма експерименту/проєкту містить заходи, спрямовані на здійснення завдань, які визначені у заявці, строки їх виконання та опис кінцевого результату.

3. Ініціатива реалізується шляхом подання заявки на проведення експерименту/проєкту до ІМЗО для розгляду відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (далі - Комісія).

Документи подаються на паперових та/або електронних носіях, або електронною поштою.

4. Склад Комісії формується відповідно до [Порядку конкурсного відбору членів Науково-методичної ради та науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2015 року № 1246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 грудня 2015 року за № 1542/27987.

5. Завданням Комісії є супровід експериментів/проєктів, а саме:

розгляд заявок та підтвердження їх відповідності науково-методичним та психолого-педагогічним вимогам;

моніторинг реалізації програми кожного етапу проведення експерименту/проєкту;

надання висновків щодо:

організації та проведення експерименту/проєкту;

внесення змін до програми, розширення бази проведення, дострокове завершення (за необхідності) експерименту/проєкту;

припинення експерименту/проєкту (у разі не виконання програми та інших об'єктивних причин);

доцільності/недоцільності визнання Авторського закладу освіти, Авторської освітньої системи;

доцільності/недоцільності запровадження освітніх інновацій у систему освіти.

Надання висновку Комісії щодо доцільності організації та проведення експерименту/проєкту здійснюється протягом двох місяців з дня подання заявки.

6. МОН видає наказ про проведення експерименту/проєкту, яким затверджуються:

заявка на проведення експерименту/проєкту;

програма проведення експерименту/проєкту;

база проведення експерименту/проєкту;

терміни проведення експерименту/проєкту;

юридичні та фізичні особи, відповідальні за проведення експерименту/проєкту;

склад науково-консультативної ради;

порядок звітування про хід і результати експерименту/проєкту.

МОН приймає рішення на підставі:

клопотання Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, рішення Вчених рад наукових установ НАПН;

заявки на проведення експерименту/проєкту;

висновку Комісії (витяг з протоколу засідання Комісії).

7. Забезпечення проведення експерименту/проєкту здійснюється науково-консультативною радою, до складу якої мають право входити: автор ініціативи, науковий(і) керівник(и) (далі - науковий керівник), координатор експерименту/проєкту

(далі - координатор), керівники та педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів та установ освіти, наукові працівники НАПН, представники органів управління у сфері освіти, громадських об'єднань та інших зацікавлених суб'єктів інноваційної діяльності.

8. Науково-консультативна рада:

здійснює науково-методичний та організаційний супровід проведення експерименту/проєкту;

організовує підготовку педагогічних колективів до роботи за програмою експерименту/проєкту;

вносить пропозиції щодо необхідних змін у діяльності закладів освіти в межах завдань експерименту/проєкту.

9. Науковий керівник спільно з керівництвом експериментальних закладів:

розробляє і коригує концепцію (наукове обґрунтування) досліджуваної теми;

розробляє програму експерименту/проєкту;

визначає оптимальний розподіл функцій між усіма учасниками експерименту/проєкту;

планує, забезпечує проведення науково-теоретичних, навчально-методичних семінарів, тренінгів для учасників експерименту/проєкту;

відстежує проміжні результати, аналізує ефективність змін, що відбулися під час експерименту/проєкту, вносить корективи і доповнення (за необхідністю);

представляє кінцеві результати експерименту/проєкту;

забезпечує відкритість і доступність змісту та результатів експерименту/проєкту для педагогічної та батьківської громадськості, засобів масової інформації;

здійснює науковий супровід під час підготовки поетапних і узагальнених звітів за наслідками проведеної роботи;

бере участь у розробленні навчально-методичної літератури для проведення експерименту/проєкту.

10. Координатор здійснює організаційно-методичний супровід експерименту/проєкту, бере участь у підготовці матеріалів на розгляд Комісії.

11. Про виконання програми кожного етапу експерименту/проєкту науковий керівник спільно з керівництвом експериментальних закладів готують звіт.

Звіт кожного етапу, що подаються до Комісії, включає опис виконання завдань у строки, визначені у програмі експерименту/проєкту, розробленої навчально-методичну літератури, інших практичних матеріалів (за необхідності), що розкривають сутність виконаної роботи учасниками експерименту/проєкту.

Результати звіту за кожний етап підтверджуються витягом з протоколу засідання Комісії, який надсилається автору ініціативи.

12. Звіт про завершення експерименту/проєкту подається Комісії для розгляду та підготовки відповідних пропозицій МОН про видання наказу про завершення експерименту/проєкту.

13. Рішення про необхідність внесення змін до програми, розширення бази проведення, дострокове завершення, припинення експерименту/проєкту приймається МОН шляхом видання наказу.

III. Використання освітніх інновацій

1. МОН на підставі висновків Комісії приймає рішення про запровадження освітніх інновацій, ефективність і результативність яких доведено в процесі апробації, визнання Авторського закладу освіти, Авторської освітньої системи (далі - Авторський заклад/система).

2. Діяльністю Авторського закладу освіти є продукування кращих педагогічних та управлінських практик зі створення та реалізації авторських концепцій, моделей/систем, інновацій як складових цілісної авторської педагогічної системи задля ефективної реалізації стратегічних державних завдань у сфері освіти.

3. Критерії та показники діяльності Авторського закладу освіти:

сформованість ціннісної культури Авторського закладу освіти, орієнтованої на саморозвиток суб'єктів освітньої діяльності, реалізацію цінностей та принципів державної політики в сфері освіти;

інноваційність та оригінальність експериментально апробованої авторської педагогічної ідеї, що вирізняється з-поміж інших новизною, теоретичним та практичним значенням результатів діяльності;

конкурентоздатність Авторського закладу освіти виявляється шляхом поширення/затребуваності кращих авторських управлінських та педагогічних практик, що здатні забезпечити високу якість освіти.

4. Авторський заклад освіти обирає форми, освітні технології відповідно до принципу академічної свободи та автономії, норм законодавства, Статуту з урахуванням специфіки закладу, профілю та інших особливостей організації освітнього процесу.

5. Заявка про визнання Авторського закладу/системи включає:

інформацію про заклад(и) освіти (найменування, місцезнаходження та адреса електронної пошти);

{Абзац другий пункту 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки [№ 843 від 11.07.2023](#)}

інформацію про автора педагогічної ідеї, авторський колектив (портфоліо);

зміст авторської педагогічної ідеї/авторської освітньої системи (пояснювальну записку з обґрунтуванням авторської педагогічної ідеї (концепції), терміни її реалізації, якісні показники розвитку ідеї та результативності освітнього процесу, суспільного визнання і соціальної значущості).

До заявки додаються:

свідectво про реєстрацію авторського права на твір;

авторські, наукові та навчально-методичні видання;

листи підтримки професійних об'єднань педагогічних працівників, органів батьківського самоврядування (за наявності);

інші документи за бажанням.

Документи подаються на паперових та/або електронних носіях, або електронною поштою.

6. Комісія розглядає матеріали і готує висновок упродовж двох місяців з дати подання заявки.

7. Рішення про визнання Авторського закладу/системи приймає МОН шляхом видання відповідного наказу на підставі подання пакету документів, що включає:

заявку(и) автора(ів) освітньої системи, педагогічного(их) колективу(ів) закладу освіти/закладів освіти, що впроваджують авторську освітню систему;

клопотання відповідних органів управління у сфері освіти (Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій);

свідомство(а) про реєстрацію авторського права на твір;

висновок Комісії (витяг з протоколу засідання Комісії).

8. Визнання Авторського закладу освіти не змінює підпорядкування, тип, рівень акредитації, форму власності і надається незалежно від зміни ступеня закладу освіти.

9. Припинення визнання закладу освіти як Авторського закладу освіти або Авторської освітньої системи ініціюють відповідні органи управління у сфері освіти, учасники освітнього процесу відповідного закладу згідно з законодавством у сфері освіти.

МОН на підставі рішення Комісії видає наказ про припинення визнання закладу освіти як Авторського закладу освіти або Авторської освітньої системи.

10. Інформація про освітні інновації розміщується на офіційних вебсайтах МОН, НАПН України, ІМЗО, органів управління у сфері освіти, навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти, закладів післядипломної педагогічної освіти, відповідних закладів освіти.

11. Результати проведення експерименту/проєкту оприлюднюються на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, виставках, сторінках педагогічної преси.

Генеральний директор директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти	О. Єресько
--	-------------------